

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародної інформації

Є. Б. Тихомирова

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄС

*Методичні рекомендації для студентів
спеціальності «Міжнародна інформація»*

ЛУЦЬК – 2012

УДК 001.92 : 32 (061.1ЄС)(072)
ББК 66.3(4).4я73-9
Т 46

*Рекомендовано до друку вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 1 від 12 вересня 2012 р.)*

Рецензент: Митко А.М. – кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародної інформації, СНУ ім. Лесі Українки

Тихомирова Є. Б.

Інформаційна політика ЄС : метод. реком. для студ. спеціальності «Міжнародна інформація» / Є. Б. Тихомирова. – Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2012. – 23 с.

Видання містить тематику лекційного курсу, завдання до семінарських занять та індивідуальної роботи студентів, тематику рефератів та індивідуальних науково-дослідних робіт, перелік питань для модульного і підсумкового контролю, список рекомендованих джерел і літератури.

Для студентів спеціальності «Міжнародна інформація».

УДК 001.92 : 32 (061.1ЄС)(072)
ББК 66.3(4).4я73-9

© Тихомирова Є.Б.
© Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, 2012

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ	5
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ.....	5
Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика	5
Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі.....	6
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	7
Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика	7
Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі (20 год.).....	10
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	11
Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика	11
Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі.....	14
Тематика рефератів	15
ПЛАНУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	15
Тематика індивідуальних завдань.....	16
ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика	16
Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі.....	18
ОЦІНЮВАННЯ.....	19
Розподіл балів у модульному контролі	19
Шкала оцінювання.....	19
ДЖЕРЕЛА, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета курсу

«Інформаційна політика ЄС» є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 803020401 – «Міжнародна інформація». Метою курсу є оволодіння студентами певною системою знань і формування вміння використовувати їх на практиці.

Об'єктом вивчення дисципліни є європейська інформаційна політика.

Предметом вивчення дисципліни є інформаційна політика європейських інститутів.

Завдання курсу – комплексне вивчення основних аспектів інформаційної політики європейських інститутів, отримання знань з основних напрямків реалізації інформаційної політики ЄС; вивчення діяльності інформаційних служб ЄС; знайомство з методикою та практикою роботи з основними групами громадськості та використанням різних інструментів інформаційно-комунікаційної діяльності.

Вимоги до знань й умінь студентів

Студенти повинні знати: підходи до визначення інформаційної політики, європейського інформаційного простору та європейської інформаційної політики; основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики Європейського Союзу; конвенції, рекомендації, резолюції та декларації як засоби правового регулювання європейського інформаційного поля, структуру регіональної політики ЄС; спеціальні проекти, пов'язані з реалізацією інформаційно-комунікаційних завдань; особливості реалізації регіональних інформаційних і комунікаційних проектів ЄС у комунікаційному просторі України; особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі; мету інформаційних стратегій та основних завдань політики урядів європейських країн.

Студенти повинні вміти вибирати напрямки і теми наукових досліджень у галузі європейської інформаційної політики, аналізувати дослідження громадської думки, вивчати документальні джерела; здійснювати порівняльний аналіз інформаційної політики різних європейських інститутів та окремих європейських країн, аналізувати інформаційно-комунікаційні технології, що застосовуються в ЄС, окремих регіонах Європи та різних європейських країнах.

Місце у структурно-логічній схемі спеціальності. Курс базується на комплексі знань, отриманих студентами під час вивчення «Зв'язки з громадськістю», «Теорія і практика комунікації», «Теорія масової комунікації», «Основи інформаційно-аналітичних досліджень», «Конфліктологія та теорії переговорів», «Міжнародна інформація» тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

№	Тема	Кількість годин, відведених на			
		Лекції	Семіна-ри	Індиві-дуальн у роб.	Само-стійн у роб.
Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика					
1.	Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз	2	2	2	2
2.	Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Рада Європи	2	2	2	2
3.	Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Європейський Союз	2	2	2	2
4.	Моделі регіональної політики ЄС. Специфіка регіональної інформаційної політики ЄС	2	2	2	2
5.	Специфіка інформаційної політики ЄС Латинській Америці		2	2	2
6.	Специфіка інформаційної політики ЄС в Африці		2	2	2
7.	Специфіка інформаційної політики ЄС в Азії		4	2	2
	Разом за змістовним модулем 1	8	16	14	14
Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі					
8.	Національна інформаційна політика. Модель ЮНЕСКО	2	2	3	2
9.	Національна інформаційна політика «старих» членів ЄС	4	6	3	4
10.	Національна інформаційна політика «нових» членів ЄС	2	6	3	4
11.	Інформаційна політика Росії, Білорусі, України	2	6	3	4
	Разом за змістовним модулем 2	10	20	12	14
	Разом за змістовними модулями – 108 год.	18	36	26	28

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика

Лекція 1. Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз

1. Сутність і основні підходи до визначення інформаційної політики. Аспекти розуміння інформаційної політики.
2. Поняття «європейський інформаційний простір» та його розуміння у сучасній політичній науці.

3. Транс'європейська складова європейського інформаційного простору, її основні компоненти.
4. Основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики Європейського Союзу.

Лекція 2. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Рада Європи та ОБСЄ

1. Об'єктивний характер панєвропейської інформаційної політики та її суб'єкти.
2. Інформаційна політика Ради Європи.
3. ОБСЄ та її документи з інформації і комунікації.

Лекція 3. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Європейський Союз

1. Інформаційна політика Європейського Союзу.
4. Діяльність ЄС в галузі інформації та комунікації, основні органи і спеціалізовані структури організації.
2. Стратегічно важливі документи, де викладена інформаційна політика ЄС.

Лекція 4. Моделі регіональної політики ЄС. Специфіка регіональної інформаційної політики ЄС

1. Структура регіональної політики ЄС.
2. Актуальність дослідження регіональних комунікаційних процесів ЄС.
5. Спеціальні проекти ЄС, пов'язані з реалізацією інформаційно-комунікаційних завдань.
6. Реалізація регіональних інформаційних і комунікаційних проектів ЄС у комунікаційному просторі України.

Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі

Лекція 5. Національна інформаційна політика. Модель ЮНЕСКО

1. Необхідність для країн чіткої національної інформаційної політики.
2. Чинники розробки національної інформаційної політики, її основні етапи.
3. Структура національної інформаційної політики.
1. Розробка національної інформаційної політики: передумови, специфіка її формування в окремих країнах, стратегічні рамки і основні етапи.

Лекція 6-7. Національна інформаційна політика «старих» членів ЄС. Порівняльний аналіз

2. Мета інформаційної стратегії «старих» членів ЄС.
3. Основні положення концепції та напрямки інформаційної політики «старих» членів ЄС.
4. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи.
5. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.
6. Особливості впровадження інформаційної політики «старих» членів ЄС.

Лекція 8. Національна інформаційна політика «нових» членів ЄС. Порівняльний аналіз

1. Мета інформаційної стратегії «нових» членів ЄС.
7. Основні положення концепції та напрямки інформаційної політики «нових» членів ЄС.
8. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи.
9. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіти суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.
2. Особливості впровадження інформаційної політики «нових» членів ЄС.

Лекція 9. Інформаційна політика Росії, Білорусі, України. Порівняльний аналіз

1. Мета інформаційної стратегії Росії, Білорусі, України.
10. Основні положення концепції та напрямки інформаційної політики Росії, Білорусі, України.
11. Правове забезпечення інформаційної політики Росії, Білорусі, України, її основні правові принципи.
12. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіти суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.
13. Особливості впровадження інформаційної політики Росії, Білорусі, України.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика

Семінарське заняття 1. Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз

План

1. Сутність і основні підходи до визначення інформаційної політики.
2. Основні суб'єкти, принципи, пріоритети та засоби реалізації інформаційної політики.
3. Структура інформаційного простору.
4. Поняття «європейський інформаційний простір» та його розуміння у сучасній політичній науці.
5. Транс'європейська складова європейського інформаційного простору, її основні компоненти: організаційна, ресурсна складова, комп'ютерні системи і програми, сайти європейських організацій і національно-державних суб'єктів, правова складова.
6. Співвідношення між європейською інформаційною та комунікаційною політикою.
7. Основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики.
8. Проблеми та напрямки вивчення європейської інформаційної політики

Реферати

1. *Комунікаційна політика ЄС: програма PRINCE*

Семінарське заняття 2. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Рада Європи та ОБСЄ

План

1. Об'єктивний характер панєвропейської інформаційної політики та її суб'єкти.
2. Міжнародні інститути Європи як суб'єкти європейської інформаційної політики.

3. Інформаційна політика Ради Європи: Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея, Конгрес європейських місцевих та регіональних органів влади.
4. Міжурядові робочі програми у галузі інформації і комунікації та їхня реалізація.
5. Конвенції, рекомендації, резолюції та декларації як засоби правового регулювання європейського інформаційного поля.
6. Спеціалізовані конференції з інформації і комунікації РЄ. Нові тенденції інформаційної політики Ради Європи.

Реферати

1 Представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ

Семінарське заняття 3. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Європейський Союз

План

1. Програма становлення інформаційного суспільства в Європі та роль Маастрихтського договору.
2. Діяльність ЄС в галузі інформації та комунікації, основні органи і спеціалізовані структури організації: Європейська Рада, Європейська Комісія, Генеральний Директорат з інформаційного суспільства, Форум інформаційного суспільства ЄС, Генеральний Директорат з освіти і культури інформаційні центри.
3. Стратегічно важливі документи, де викладена інформаційна політика ЄС.

Реферати

1. Значення Центрів європейської інформації в процесі євроінтеграції: польський досвід

Семінарське заняття 4. Моделі регіональної політики ЄС. Специфіка регіональної інформаційної політики ЄС

План

1. Структура регіональної політики ЄС.
2. Інформаційна підтримка транскордонного співробітництва у межах ЄС: польський досвід
3. Проект «Регіональна інформація і комунікація» як програма південного партнерства Мета та завдання проекту, його значення. Євро-середземноморський інформаційний центр та його діяльність. Технології реалізації проекту
4. Новий етап програми, 2008-2011 рр. та його особливості, цілі і завдання, засоби реалізації проектів.
5. Регіональне прикордонне співробітництво ЄС: Південна регіональна програма і Східна регіональна програма.
6. Північний вимір регіональної політики Європейського Союзу.
7. Східний вектор регіональної програми, проблеми розробки і реалізації цієї програми.
8. Реалізація регіональних інформаційних і комунікаційних проектів ЄС у комунікаційному просторі України.

Реферати

1. Актуальність дослідження регіональних комунікаційних процесів ЄС.

Семінарське заняття 5. Специфіка інформаційної політики ЄС у Латинській Америці

План

1. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і ЛАК.
2. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.
3. Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону.
4. Імідж ЄС у регіоні.
5. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у латиноамериканському регіоні.
6. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і ЛАК.
7. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і ЛАК.
8. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Реферати

- 1. Програми побудови інформаційного суспільства в регіоні*

Семінарське заняття 6. Специфіка інформаційної політики ЄС в Африці

План

1. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Африки.
2. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.
3. Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону.
4. Імідж ЄС у регіоні.
5. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у регіоні.
6. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і країн Африки.
7. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Африки.
8. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Реферати

- 1. Програми побудови інформаційного суспільства в регіоні*

Семінарське заняття 7-8. Специфіка інформаційної політики ЄС в Азії

План

1. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Азії.
2. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.

3. Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону.
4. Імідж ЄС у регіоні.
5. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у регіоні.
6. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і країн Азії.
7. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Азії.
8. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Реферати

1. *Програми побудови інформаційного суспільства в регіоні*

Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі (20 год.)

Семінарське заняття 9. Національна інформаційна політика. Модель ЮНЕСКО

1. Необхідність для країн чіткої національної інформаційної політики. Посилення ролі державної політики в інформаційному суспільстві / суспільстві знань
2. Особливості розробки і реалізації національної інформаційної політики.
3. Чинники розробки національної інформаційної політики, її основні етапи.
4. Структура національної інформаційної політики. Роль уряду в її розробці та реалізації.
5. Передумови та специфіка формування національної інформаційної політики в окремих країнах.
6. Стратегічні рамки і основні етапи національної інформаційної політики.
7. Особливості початкового етапу розробки національної інформаційної політики. Вихідні дані або фактори, що впливають на її розробку.
8. Етап реалізації: вихідні параметри та підсумки етапу реалізації.
9. Моніторинг та оцінка результатів. Показники ефективності національної інформаційної політики.

Реферати

1. *Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх».*
2. *Інформаційна політика в країнах, що розвиваються*

Семінарське заняття 10-12. Національна інформаційна політика «старих» членів ЄС. Порівняльний аналіз

1. Мета інформаційної стратегії.
2. Основні положення концепції інформаційної політики.
3. Основні напрямки інформаційної політики.
4. Основні завдання політики уряду.
5. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи.
6. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.

7. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Реферати

1. Історія інформаційної політики окремих країн (за вибором студента)

Семінарське заняття 13-15. Національна інформаційна політика «нових» членів ЄС. Порівняльний аналіз

1. Мета інформаційної стратегії.
2. Основні положення концепції інформаційної політики.
3. Основні напрямки інформаційної політики.
4. Основні завдання політики уряду.
5. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи.
6. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.
7. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Реферати

1. Історія інформаційної політики окремих країн (за вибором студента)

Тема 16-18. Інформаційна політика Росії, Білорусі, України. Порівняльний аналіз

1. Мета інформаційної стратегії.
2. Основні положення концепції інформаційної політики.
3. Основні напрямки інформаційної політики.
4. Основні завдання політики уряду.
5. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи.
6. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо.
7. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Реферати

1. Історія інформаційної політики окремих країн (за вибором студента)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика

Тема 1. Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз

Інформаційна політика як соціальне явище. Сутність і основні підходи до визначення інформаційної політики. Аспекти розуміння інформаційної політики. Основні суб'єкти, принципи, пріоритети та засоби реалізації інформаційної політики.

Структура інформаційного простору. Поняття «європейський інформаційний простір» та його розуміння у сучасній політичній науці. Основні підходи до оцінки проблеми «європейськості». Функції європейського інформаційного простору. Транс'європейська складова європейського інформаційного простору, її основні компоненти: організаційна, ресурсна складова, комп'ютерні системи і програми,

сайти європейських організацій і національно-державних суб'єктів, правова складова.

Співвідношення між європейською інформаційною та комунікаційною політикою. Європейська інформаційна політика як політика створення і поширення інформаційного контенту, розвитку і регулювання європейського інформаційного простору, побудови європейського інформаційного суспільства інститутами ЄС разом з іншими соціально-політичними суб'єктами Європи. Зміна парадигми інформаційно-комунікаційної політики ЄС на початку XXI століття. Основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики Європейського Союзу.

Проблеми та напрямки вивчення європейської інформаційної політики.

Тема 2. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Рада Європи та ОБСЄ

Об'єктивний характер панєвропейської інформаційної політики та її суб'єкти. Міжнародні інститути Європи як суб'єкти європейської інформаційної політики: Рада Європи, Європейський Союз, Організація з Безпеки і Співробітництва в Європі, Організація Північноатлантичного Договору та Центральноєвропейська Ініціатива. Пріоритетні сфери інформаційного співробітництва країн і міжнародних організацій Європи.

Інформаційна політика Ради Європи: Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея, Конгрес європейських місцевих та регіональних органів влади. Перша (1976 р.) та подальші міжурядові робочі програми у галузі інформації і комунікації (1985-2006 рр.) та їхня реалізація. Конвенції, рекомендації, резолюції та декларації як засоби правового регулювання європейського інформаційного поля. Спеціалізовані конференції з інформації і комунікації РЄ. Нові тенденції інформаційної політики Ради Європи.

ОБСЄ та її документи з інформації і комунікації.

Тема 3. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Європейський Союз

Інформаційна політика Європейського Союзу. Програма становлення інформаційного суспільства в Європі та роль Маастрихтського договору.

Діяльність ЄС в галузі інформації та комунікації, основні органи і спеціалізовані структури організації – Європейська Рада, Європейська Комісія, Генеральний Директорат з інформаційного суспільства, Форум інформаційного суспільства ЄС, Генеральний Директорат з освіти і культури та інформаційні центри.

Стратегічно важливі документи, де викладена інформаційна політика ЄС. Рамкові програми ЄС. Сьома Рамкова програма та її завдання.

Тема 4. Моделі регіональної політики ЄС. Специфіка регіональної інформаційної політики ЄС

Структура регіональної політики ЄС. Внутрішній і зовнішній напрямки регіональної політики Європейського Союзу. Регіональне прикордонне співробітництво ЄС. Актуальність дослідження регіональних комунікаційних процесів ЄС.

Проект «Регіональна інформація і комунікація» 2004-2007 рр. Мета та завдання проекту, його значення. Євро-середземноморський інформаційний центр та його діяльність. Технології реалізації проекту. Новий етап програми, 2008-2011 рр. та його особливості. Проект «Регіональна програма з підтримки розвитку інформаційного суспільства в Середземноморському регіоні (EUMEDRegNet)», його цілі і завдання.

Східний вектор даної регіональної програми. Проблеми розробки і реалізації цієї програми. Проекти «Європа – наш сусід», «Євромед Новини», «Привіт, Європа». Північна регіональна програма ЄС та її особливості. Проблеми розробки і реалізації цієї програми. Технології реалізації проекту.

Україна в європейських регіональних процесах. «Східне партнерство», його основні напрями. Реалізація регіональних інформаційних і комунікаційних проектів ЄС у комунікаційному просторі України. Основні типи проектів, що реалізуються в Україні за фінансування ЄС. Пріоритетні канали комунікації про ЄС та його регіональні проекти для українців.

Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами південного, східного та північного регіонів.

Тема 5. Специфіка інформаційної політики ЄС у Латинській Америці

Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і ЛАК. Проблеми розробки і реалізації цієї програми. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.

Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону. Імідж ЄС у регіоні.

Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у латиноамериканському регіоні. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і ЛАК.

Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і ЛАК. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Тема 6. Специфіка інформаційної політики ЄС в Африці

Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Африки. Проблеми розробки і реалізації цієї програми. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.

Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону. Імідж ЄС у регіоні.

Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у регіоні. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і країн Африки.

Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Африки. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Тема 7. Специфіка інформаційної політики ЄС в Азії

Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Азії. Проблеми розробки і реалізації цієї програми. Основні документи, що забезпечують цю співпрацю, їх зміст та можливості знайомства з ними.

Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону. Імідж ЄС у регіоні.

Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у регіоні. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і країн Азії.

Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Азії. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону.

Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики ЄС у національному форматі

Тема 8. Національна інформаційна політика. Модель ЮНЕСКО

Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх». Національна інформаційна політика – символ нового тисячоліття. Основні керівні документи.

Інформаційна політика – особливості розробки і реалізації. Посилення ролі державної політики в інформаційному суспільстві / суспільстві знань. Необхідність для країн чіткої національної інформаційної політики. Рамки і тематичні області національної інформаційної політики. Чинники розробки національної інформаційної політики, її основні етапи. Структура національної інформаційної політики. Роль уряду в її розробці та реалізації.

Багатосторонній підхід. Значимість точної діагностики. Діагностика електронної готовності. Персонал.

Розробка національної інформаційної політики. Передумови та специфіка її формування в окремих країнах. Стратегічні рамки і основні етапи. Особливості початкового етапу розробки національної інформаційної політики. Вихідні дані або фактори, що впливають на її розробку. Політичні та економічні зовнішні фактори. Національні умови і внутрішні фактори. Етап реалізації. Вихідні параметри етапу реалізації. Підсумки етапу реалізації. Моніторинг та оцінка результатів. Показники ефективності національної інформаційної політики.

Тема 9. Національна інформаційна політика «старих» членів ЄС. Порівняльний аналіз

Мета інформаційної стратегії. Основні положення концепції інформаційної політики. Основні напрямки інформаційної політики. Основні завдання політики уряду. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи. Політичні аспекти інформаційної політики країни, сформульовані в урядових програмах. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Тема 10. Національна інформаційна політика «нових» членів ЄС. Порівняльний аналіз

Мета інформаційної стратегії. Основні положення концепції інформаційної політики. Основні напрямки інформаційної політики. Основні завдання політики уряду. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи. Політичні аспекти інформаційної політики країни, сформульовані в урядових програмах. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Тема 11. Інформаційна політика Росії, Білорусі, України. Порівняльний аналіз

Мета інформаційної стратегії. Основні положення концепції інформаційної політики. Основні напрямки інформаційної політики. Основні завдання політики уряду. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи. Політичні аспекти інформаційної політики країни, сформульовані в урядових програмах. Програма е-врядування, програма розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо. Характерні риси впровадження інформаційної політики.

Тематика рефератів

1. Комунікаційна політика ЄС: програма PRINCE
2. Представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ
3. Значення Центрів європейської інформації в процесі євроінтеграції: польський досвід
4. Актуальність дослідження регіональних комунікаційних процесів ЄС.
5. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
6. Інформаційна політика в країнах, що розвиваються
7. Історія інформаційної політики «старих» членів ЄС (за вибором студента)
8. Історія інформаційної політики «нових» членів ЄС (за вибором студента)
9. Історія інформаційної політики Росії, України, Білорусі (за вибором студента).

ПЛАНУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (практична робота студентів – ІРС) є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчально-дослідного характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового заліку із даної навчальної дисципліни.

Мета ІРС: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Порядок подання та захисту ІРС: звіт про виконання ІРС подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням всіх позицій змісту завдання; ІРС подається викладачу даної дисципліни не пізніше ніж за 2 тижні до завершення теоретичного курсу; оцінка за ІРС виставляється на заключному семінарському занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІРС. Оцінка за ІРС є обов'язковим компонентом при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу.

Зміст ІРС. ІРС – це завершена практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних та семінарських занять, охоплює кілька тем або зміст навчального курсу в цілому:

Структура ІРС. ІРС присвячена дослідженню інформаційної політики окремої країни має здійснюватися за таким **планом**:

• аналіз цілей інформаційної стратегії, основних положень концепції інформаційної політики,

- характеристику основних напрямків інформаційної політики, основних завдань політики уряду, документів, що визначають її основні принципи і завдання, програм е-врядування та інших програм інформаційного розвитку,
- розгляд особливостей впровадження інформаційної політики даної країни.

Тематика індивідуальних завдань

1. Інформаційна політика Бельгії
2. Інформаційна політика Білорусі
3. Інформаційна політика Болгарії
4. Інформаційна політика Великобританії
5. Інформаційна політика Греції
6. Інформаційна політика Данії
7. Інформаційна політика Італії
8. Інформаційна політика Іспанії
9. Інформаційна політика Латвії
10. Інформаційна політика Литви
11. Інформаційна політика Німеччини
12. Інформаційна політика Польщі
13. Інформаційна політика Росії
14. Інформаційна політика Румунії
15. Інформаційна політика Словаччини
16. Інформаційна політика Франції
17. Інформаційна політика Фінляндії
18. Інформаційна політика Чехії
19. Інформаційна політика Швеції
20. Інформаційна політика Естонії
21. Інформаційна політика країни Африки
22. Інформаційна політика країни Азії
23. Інформаційна політика країни Латинської Америки

ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Змістовний модуль 1. Пан'європейська та регіональна інформаційна політика

1. Основні суб'єкти, принципи, пріоритети та засоби реалізації інформаційної політики.
2. Структура інформаційного простору.
3. Поняття «європейський інформаційний простір» та його розуміння у сучасній науці.
4. Транс'європейська складова європейського інформаційного простору, її основні компоненти.
5. Співвідношення між європейською інформаційною та комунікаційною політикою.
6. Основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики.
7. Проблеми та напрямки вивчення європейської інформаційної політики
8. Об'єктивний характер панєвропейської інформаційної політики та її суб'єкти.
9. Міжнародні інститути Європи як суб'єкти європейської інформаційної політики
10. Інформаційна політика Ради Європи: Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея, Конгрес європейських місцевих та регіональних органів влади.
11. Міжурядові робочі програми у галузі інформації і комунікації та їхня реалізація.

12. Конвенції, рекомендації, резолюції та декларації як засоби правового регулювання європейського інформаційного поля.
13. Спеціалізовані конференції з інформації і комунікації РЄ. Нові тенденції інформаційної політики Ради Європи.
14. Програма становлення інформаційного суспільства в Європі та роль Маастрихтського договору.
15. Діяльність ЄС в галузі інформації та комунікації, основні органи і спеціалізовані структури організації
16. Стратегічно важливі документи, де викладена інформаційна політика ЄС.
17. Структура регіональної політики ЄС.
18. Внутрішній і зовнішній напрямки регіональної політики Європейського Союзу.
19. Інформаційна підтримка транскордонного співробітництва у межах ЄС: польський досвід
20. Регіональне прикордонне співробітництво ЄС: Південна регіональна програма і Східна регіональна програма
21. Проект «Регіональна інформація і комунікація» як програма південного партнерства Технології реалізації проекту
22. Новий етап програми «Регіональна інформація і комунікація» 2008-2011 рр. та його особливості, цілі і завдання, засоби реалізації проектів.
23. Східний вектор регіональної програми, проблеми розробки і реалізації цієї програми.
24. Реалізація регіональних інформаційних і комунікаційних проектів ЄС у комунікаційному просторі України.
25. Пріоритетні канали комунікації про ЄС та його регіональні проекти для українців.
26. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і ЛАК.
27. Основні документи, що забезпечують співпрацю ЄС і ЛАК, їх зміст та можливості знайомства з ними.
28. Громадська думка ЛАК про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами регіону.
29. Імідж ЄС у країнах ЛАК.
30. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у латиноамериканському регіоні.
31. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і ЛАК.
32. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і ЛАК.
33. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами регіону ЛАК.
34. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Африки.
35. Основні документи, що забезпечують співпрацю ЄС і країн Африки, їх зміст та можливості знайомства з ними.
36. Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС і країн Африки.
37. Імідж ЄС у країнах Африки.
38. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур у країнах Африки.
39. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проектів ЄС і країн Африки.

40. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Африки.
41. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами Африки.
42. Основні напрями інформаційної підтримки співпраці ЄС і країн Азії.
43. Основні документи, що забезпечують співпрацю ЄС і країн Азії, їх зміст та можливості знайомства з ними.
44. Громадська думка регіону про ЄС та оцінка європейською громадськістю співпраці ЄС з країнами Азії.
45. Імідж ЄС в Азії.
46. Діяльність інформаційних центрів та інших інституціональних структур в Азії.
47. Інформаційні технології забезпечення реалізації спільних проєктів ЄС і країн Азії.
48. Інтернет-комунікації як інструмент формування позитивної підтримки співпраці ЄС і країн Азії.
49. Веб-аналітика основних сайтів, що забезпечують співпрацю ЄС з країнами Азії.

Змістовний модуль 2. Особливості реалізації інформаційно-комунікаційної політики єс у національному форматі

50. Необхідність для країн чіткої національної інформаційної політики. Посилення ролі державної політики в інформаційному суспільстві / суспільстві знань
51. Особливості розробки і реалізації національної інформаційної політики.
52. Чинники розробки національної інформаційної політики, її основні етапи.
53. Структура національної інформаційної політики. Роль уряду в її розробці та реалізації.
54. Передумови та специфіка формування національної інформаційної політики країни.
55. Стратегічні рамки і основні етапи національної інформаційної політики.
56. Особливості початкового етапу розробки національної інформаційної політики.
57. Етап реалізації: вихідні параметри та підсумки етапу реалізації.
58. Показники ефективності національної інформаційної політики.
59. Мета інформаційної стратегії «старих» членів ЄС.
60. Основні положення концепції інформаційної політики «старих» членів ЄС.
61. Основні напрями інформаційної політики «старих» членів ЄС.
62. Основні завдання політики уряду «старих» членів ЄС.
63. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи «старих» членів ЄС.
64. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо «старих» членів ЄС.
65. Характерні риси впровадження інформаційної політики «старих» членів ЄС
66. Мета інформаційної стратегії «нових» членів ЄС.
67. Основні положення концепції інформаційної політики «нових» членів ЄС.
68. Основні напрями інформаційної політики «нових» членів ЄС.
69. Основні завдання політики уряду «нових» членів ЄС.
70. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи «нових» членів ЄС.
71. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо «нових» членів ЄС.
72. Характерні риси впровадження інформаційної політики «нових» членів ЄС.

73. Мета інформаційної стратегії України, Росії, Білорусі.
74. Основні положення концепції інформаційної політики України, Росії, Білорусі.
75. Основні напрямки інформаційної політики України, Росії, Білорусі.
76. Основні завдання політики уряду України, Росії, Білорусі.
77. Правове забезпечення інформаційної політики, її основні правові принципи України, Росії, Білорусі.
78. Програма е-врядування, розвитку електронної комерції, комп'ютерної освіченості суспільства, розширення спектру інформаційних послуг тощо України, Росії, Білорусі.
79. Характерні риси впровадження інформаційної політики України, Росії, Білорусі.

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів у модульному контролі

Поточний контроль								Мо- дуль 3 ІНДЗ	Модуль 4 (Модульний контроль)		Σ балів
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					МК №1	МК №2	100
1	2	3	4	5	6	7	8				
3	3	3	3	3	3	3	3	16	30	30	

Шкала оцінювання*

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82-89	Добре	B	Вище середнього рівня
75-81		C	Загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	Непогано
60-66		E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	FX	Необхідне перескладання

* Студент складає залік, якщо оцінка 60 або більше балів, отримана ним за результатами поточного та модульного контролю, його не влаштовує.

ДЖЕРЕЛА, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Будущие задачи информационного общества – <http://www.osce.org/ru/fom/13853>.
2. Вильнюсские рекомендации по безопасности журналистов. ОБСЕ. – <http://www.osce.org/ru/cio/78603>.
3. Гаджиев Амур Формирование европейского информационного общества и участие Турции в электронных проектах ЕС. – <http://www.iimes.ru/rus/stat/2009/18-11-09b.htm>
4. Європейські комунікації. Посібник /Макаренко Є.А., Ожеван М.А., Тихомирова Є.Б., Рижков М.М. та ін. – К., 2007.
5. Закон України Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки. – zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16.
6. Карпчук Н. П. Мовна політика Європейського Союзу в контексті європейської інтеграції. – http://vnu-mi.blogspot.com/2011/05/blog-post_9219.html

7. Карпчук Н.П. Роль Європейської Комісії у формуванні комунікаційної політики ЄС. – Проблеми міжнародних відносин, 2011, № 2 // http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Pmv/2011_2/07_karpch.pdf.
8. Копылов В.А. Информационное право. – М.: Юрист, 1997. – 469 с.
9. Макаренко А.Є. Європейська інформаційна політика. — К.: Наша культура і наука. 2000. – 368с.
10. Национальная информационная политика: базовая модель. Перевод с английского. – М.: МЦБС, 2010. – 172 с.
11. Овсіюк М.О. Інформаційної політики ЄС у галузі медіа ресурсів. – http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2011/Politologia/10_85580.doc.htm.
12. Пол Ф. Улир. Рекомендации по созданию политики развития и продвижения государственной информации, являющейся общественным достоянием. Публикация № 040922/a/1. – Издатель МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех». – www.ifap.ru.
13. Про національного координатора Міжурядової програми ЮНЕСКО "Інформація для всіх". Постанова від 28 липня 2004 р. N 969. – http://www.dlab.irtc.org.ua/unescochair/postanova_KM.htm.
14. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх». – http://www.dlab.irtc.org.ua/unescochair/intallprog_ukr.html.
15. Путеводитель по вопросам перехода на цифровое телерадиовещание / ОБСЕ, 2010. – <http://www.osce.org/ru/fom/73721>.
16. Розвиваємо ЦЄІ. З досвіду польських Центрів європейської інформації. – Фонд ім. Стефана Баторія. – http://www.batory.org.pl/doc/rozwiwajemo_cei.pdf.
17. Седьмая рамочная программа. – <http://niiios.ru/ict/7fp/>.
18. Совет Европы: документы по проблемам средств массовой информации. 2-е изд., доп. – СПб.: Информационно-издательское агентство «ЛИК», 2000. – 152 стр.
19. Тихомирова Є.Б. Глобальний контекст зовнішньої регіональної політики ЄС: Латинська Америка– Наук. вісник Волинського нац. ун-ту імені Л. Українки. Міжн. відносини. – 2012. – №24. – С.
20. Тихомирова Є.Б. Інформаційний контекст взаємин Європейського Союзу та країн ЛАС: постановка питання // Всеукраїнські політологічні читання пам'яті професора Богдана Яроша. Україна, Луцьк, 5 – 6 квітня 2012 р. – С.
21. Тихомирова Є.Б. Комунікаційна політика ЄС /Європейська інтеграція. Навчальний посібник. – Луцьк, ВНУ, 2011. – 760с. / С. 512-531
22. Тихомирова Є.Б. Комунікаційна політика ЄС: програма PRINCE. – Слов'янський вісник: Зб. наук. праць. Серія „Історичні та політичні науки” РДГУ та РІС КСУ. Вип. 11. – Рівне: РІС КСУ, 2011.
23. Тихомирова Є.Б. Комунікаційне забезпечення регіональних проєктів ЄС // Наукові записки Луганського національного університету. Серія «Філологічні науки». Науковий простір дискурсології: ретроспективно-проспективне измерение. / Матеріали X (юбилейной) Международной конференции «Научное пространство дискурсологии: ретроспективно-проспективный вимір» : зб. наук. праць – № 2 (34). – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. – 333с.
24. Тихомирова Є.Б. Північний вимір регіональної політики Європейського Союзу. – Слов'янський вісник: Зб. наук. праць. Серія „Історичні та політичні науки” РДГУ та РІС КСУ. Вип. 13. – Рівне: РІС КСУ, 2011. – С. 226-230.
25. Тихомирова Є.Б. Регіональні інформаційні і комунікаційні програми Європейського Союзу: південно-східний напрям. – Проблеми міжнародних відносин, 2011, № 2. // http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Pmv/2011_2/18_tihom.pdf.
26. Хосейна Гус. Ограничение и сдерживание глобальных потоков данных. – М.: МЦБС, 2008. – 68 с.
27. Africa's science and technology consolidated plan of action. August 2005. – http://www.nepadst.org/doclibrary/pdfs/doc27_082005.pdf.

28. Africans' Views of International Organizations// Afrobarometer, Briefing Paper, № 8, August 2003. – <http://www.afrobarometer.org/publications/afrobarometer-briefing-papers/344-bp-8>.
29. Alberto Arroyo Picard, Graciela Rodriguez, Norma Castaneda Bustamante. The European Union: promoter of regional integration in Latin America? Rhetoric and Reality. – Transnational Institute Red Mexicana de Accion frente al Libre Comercio / [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.rmalc.org.mx/documentos/libros/unioneuropea-retorica-realidad_en.pdf.
30. Amaury Hoste. The New Latin American Policy of the EU [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.edpsg.org/Documents/Dp11.doc>.
31. Annual Report 2006 Director's Report. – www.ecdpm.org.
32. ASEM Declaration on Dialogue Among Civilisations and Cultures. – http://www.aseminfoboard.org/asem-thematic-declarations/item/download/159_3432d0ffaa4077dbe3b28b2d119d5fc2.html.
33. Asia Regional Strategy Paper 2007-2013. – http://ec.europa.eu/external_relations/asia/rsp/index.htm.
34. Citizens of the World? Africans, Media and Telecommunications. – <http://www.afrobarometer.org/publications/afrobarometer-briefing-papers/263-bp-69>.
35. EC-Regional Strategy Paper for Assistance to Central Asia 2007-2013. – http://ec.europa.eu/external_relations/central_asia/rsp/07_13_en.pdf.
36. EU and Central Asia: Strategy for a New Partnership. – http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/librairie/PDF/EU_CtrlAsia_EN-RU.pdf.
37. Final report. Cross-border cooperation in Latin America. Contribution to the regional integration process. (Reference n. 2009.CE.16.0.AT.118). – Association of European Border Regions (AEBR). – October 2010 / [Electronic resource]. – Mode of access : http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/international/pdf/final_report_cbc_la_en.pdf.
38. GALILEO Information Centre for Latin America: cooperation between EU and Latin America on satellite navigation intensifies / [Electronic resource]. – Mode of access : <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1560>.
39. International Cooperation with Africa in FP6. – <http://ec.europa.eu/research/research-eu>.
40. Joint Africa-EU strategic partnership on democratic governance and human rights. Report of the 6th DGHR IJEG meeting (6-7 JUNE 2012). – http://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/6th_ijeg_report_geneval_6-7_june_final_0.pdf.
41. Latin America regional programming document. 2007-2013 / [Electronic resource]. – Mode of access : http://eeas.europa.eu/la/rsp/07_13_en.pdf.
42. Mid-Term Review and Regional Indicative Programme 2011-2013 for Latin America / [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.eeas.europa.eu/la/csp/11_13_mtr_en.pdf.
43. Plan of action for the information and knowledge Society in Latin America and the Caribbean (eLAC2015). – <http://www.cepal.org/cgi-bin/getProd.asp?xml=/socinfo/noticias/documentosdetrabajo/5/41775/P41775.xml&xsl=/socinfo/tpl-i/p38f.xsl&base=/elac2015/tpl-i/top-bottom.xsl>.
44. Science, information society and space. – http://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/4-dev_africa_science_fs_a4_screen.pdf.
45. South African Social Attitudes. 2nd Report. Reflections on the Age of Hope. Edited by Benjamin Roberts, Mbithi wa Kivilu & Yul Derek Davids. – http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/Pnadf464.pdf.
46. The changing face of EU-African Cooperation in science and technology. Past achievements and looking ahead to the future. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. – 68 c.
47. The EU and Africa. The policy context for development. November 2010. – http://www.ecdpm.org/Web_ECDPM/Web/Content/Download.nsf.
48. The Uses of the Afrobarometer in Promoting Democratic Governance // Afrobarometer, Briefing Paper, № 93, October 2010. – <http://www.afrobarometer.org/publications/afrobarometer-briefing-papers/289-bp-93>.

49. Visual Identity of the Programme @LIS. – http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm.
50. Zeininger Christian. The Use of Information and Communication Technologies (ICTs) in Higher Education Institutions in Mozambique: Institutional Websites as Ambassadors for Educational Technologies? May 2009. – http://www.wsis-community.org/mod/file/download.php?file_guid=443400.

Интернет-ресурсы

1. Документы Европейского Сообщества о СМИ. – http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european/index.htm.
2. Институт проблем информационного права. – <http://www.medialaw.ru>.
3. Представитель по вопросам свободы СМИ. – <http://www.osce.org/fom>.
4. Сайт Рады Европы. – <http://assembly.coe.int/defaultE.asp>.
5. Фонд развития информационной политики (ФРИП) – <http://www.old.frip.ru/newfrip/cnt/about>.
6. Academy of Political Education, Mongolia. – <http://www.academy.org.mn>.
7. Africa-EU Strategic Partnership. – <http://www.africa-eu-partnership.org/africa-eu-strategic-partnership>.
8. Afrobarometer. – <http://www.afrobarometer.org>.
9. The Asian Barometer. – <http://www.asianbarometer.org/newenglish/Introduction/>.
10. Asia-Europe Foundation (ASEF). – <http://www.aseminfoboard.org/asia-europe-foundation-asef.html>.
11. ECDPM. – <http://www.ecdpm.org>.
12. East asian barometer. – <http://www.jdsurvey.net/eab/eab.jsp>.
13. Eurobarometer. – http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm.
14. Institute for Comparative Democracy, Center for the Study of Developing Societies, India <http://www.lokniti.org/>.
15. King Prajadhipok's Institute, Thailand. – <http://www.kpi.ac.th/>.
16. Latinobarómetro. – <http://www.latinobarometro.org/latino/latinobarometro.jsp>.
17. The AfricaConnect project. – <http://www.africaconnect.eu/Pages/home.aspx>.
18. The Asia-Europe Meeting (ASEM). -- <http://www.aseminfoboard.org/about-asem-menu.html>.
19. The TEIN3 Project. – <http://www.tein3.net/server/show/nav.2195>.
20. The Trans-Eurasia Information Network (TEIN). – <http://www.tein3.net/server/show/nav.2195>.
21. Social Science Information Centre. – http://www.social-science-geis.de/en/data_service/eurobarometer/handbook/index.htm.
22. Social Weather Stations, the Philippines. – <http://www.sws.org.ph/>.

